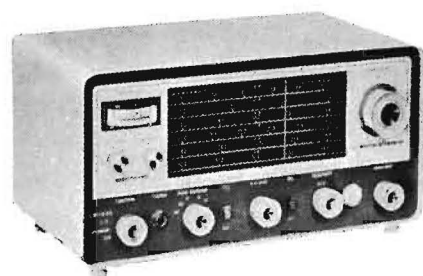

hallicrafters för ham's

NYHET!

RX och TX för amatörbanden.

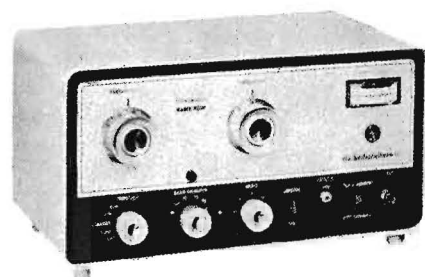

MOTTAGARE
för CW, AM och SSB

Pris: 835:—

Finnes även i byggsats.

Pris: 730:—

SÄNDARE 75 w
för CW och AM

Pris: 760:—

Finnes även i byggsats

Pris: 615:—

Närmare upplysningar kan erhållas hos generalagenten:

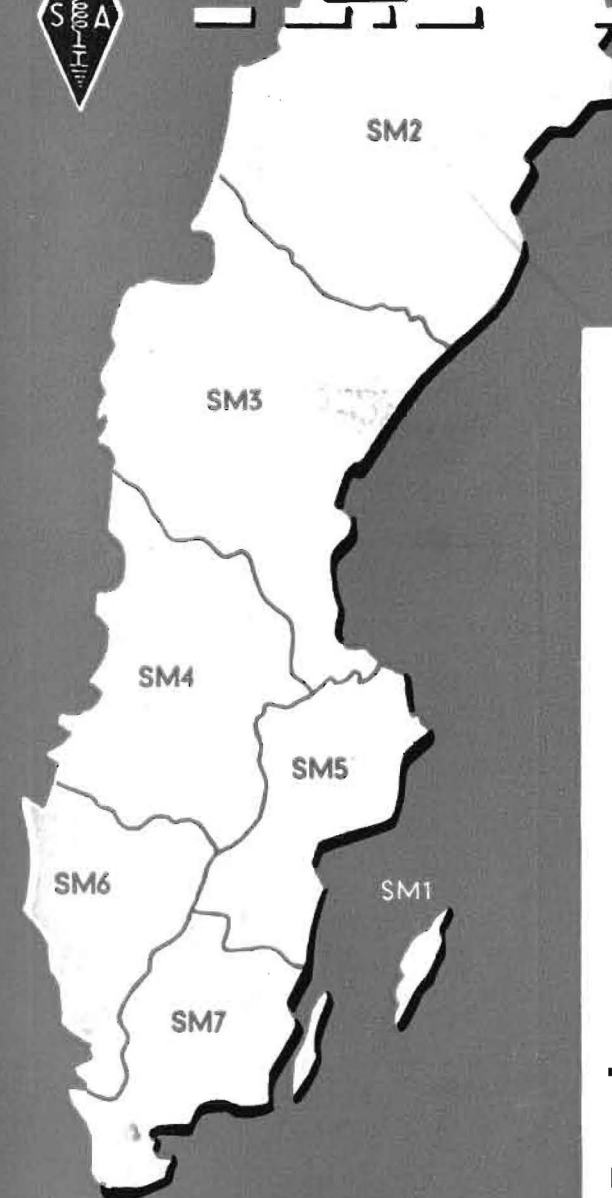
Firma Johan Lagercrantz

Värtavägen 57. Stockholm No. Tel. 63 07 90

Bröderna Borgströms AB, Motala 1961

QTC

ORGAN FÖR SSA
Sveriges Sändare Amatörer

UR INNEHÅLLET

Rättigheter och skyldigheter ..	Sid. 31
Nytt från HQ	» 32
TVI	» 34
UKV	» 38
DX	» 40
Testrutan	» 41
Baluntransformator	» 42
Kåseri	» 44
Ur hampressen	» 45
Vi presenterar	» 46
SHQ	» 48
SWL	» 49

NUMMER

2

FEB. 1961

ARGÅNG 33

SSA:s styrelse

Ordf.: SM-ZO, Arne Schleimann-Jensen.
 V. ordf.: SM5AZO, C. E. Tottie, Mölnavägen 1, Lidingö 2. Tfn (010) 66 05 45.
 Sekr.: SM5LN, Martin Höglund, Spannvägen 42/nb, Bromma.
 Skattmästare: SM5CR, Carl-Göran Lundqvist, Näckrosvägen 35/6, Solna. Tfn (010) 82 23 26.
 Kanslichef: SM5AYL, Sylvia Fabiansson, Filipstadsbacken 24/2, Farsta. Tfn (010) 94 41 75.
 Tekn. sekr.: SM5KV/9Q5, Olle Ekblom.
 QSL-chef: SM5BZR, Torbjörn Jansson, Aprikosgatan 29/4, Vällingby.
 QTC-red.: SM5CRD, Lennarth Andersson, Stureg. 6 A/3, Sthlm Ö. Tfn (010) 62 52 18.
 Suppl.: SM5ZD, Per-Anders Kinnman, Lievägen 2, Roslags-Näsby.
 Suppl.: SM6BLE, Rudolf Dahlström, Barnhemsgatan 11, Postfack 53, Mölndal.
 Revisor: Emil Barksten.

Funktionärer

Bulletin: SM5BHO
 Diplom: SM5CCE (svenska)
 SM6AMR (övriga)
 Bitr. tekn. sekr.: SM5KG, Klas-Göran Dahlberg, Kvarnhagsgatan 24/2, Vällingby.

Mobilt: SM5KG
 NRAU: SM5ANY
 Region I: SM5ZD

Rävjakt: SM5BZR
 Tester: SM7ID
 UKV: SM5MN

Distriktsledarna

- DL 1 SM1AZK, K.-G. Weinbrandt, BB VII, Färösund.
 DL 2 SM2ALU, Lars-Inge Engström, Parkvägen 1, Bergnässet.
 DL 3 SM3BNL, Bengt Frölander, Brandstationen, Hovsgatan 22, Härnösand. Tfn 168 90 (bost.), 175 50 (arb.).
 DL 4 SM4KL, Karl-Otto Österberg, Box 354 A, Vålberg. Tfn Karlstad 424 39.
 DL 5—Stor-Stockholm, SM5BGM, Bo Forslund, Agnegatan 24/2, Stockholm K. Tfn (010) 51 01 11.
 DL 5—Landsorten, SM5RC, Matz Bjurén, Högväg. 23, Nyköping 2, Tfn (0155) 137 85.
 DL 6 SM6BLE, Rudolf Dahlström, Barnhemsgatan 11, Mölndal. Tfn (031) 27 11 20 (bost.), (031) 27 05 18 (arb.).
 DL 7 SM7MG, Sven Wiklund, Köpmang. 13, Höganäs. Tfn Höganäs 405 22 (bost.), 401 97 (arb.).

Minneslista

SSA:s kansli, Jönäkersvägen 12, Enskede. Exp. 10.30—11.30. Postadr.: SSA, Enskede 7. Postg. 52277. Tfn 48 72 77.
 QSL-byrån även kvällsöppet 18.30—20.30 sista helgfria torsdagen i varje månad.
 Försäljningsdetaljens postgiro: 15 54 48. Betala alltid per postgiro.
 SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m (3525 kHz) och kl. 10.00 på 40 m (7050 kHz).

QTC

Redaktör och ansvarig utgivare:
 SM5CRD, Lennarth Andersson,
 Sturegatan 6 A/3, Stockholm Ö.

QTC ANNONSPRISER

1/1-sida	275:—
1/2-sida	150:—
1/4-sida	85:—
1/8-sida	50:—
Bilaga	275:—

ANNONSAVDELNINGEN

Box 163, Stockholm 1
 Postgiro 60 70 72 Tfn 50 00 69

Nya priser inkl. oms.

MEDLEMSNÄLAR kr. 3:65
NYA LOGGBÖCKER Typ A4 kr. 5:50.
 Typ A5 kr. 4:—
JUBILEUMSMÄRKEN kr. 2:10/200 st.
POPULÄR AMATÖRRADIO inb. kr. 15:65
UTDRAG UR B:29 kr. —:55
TELEVERKETS MATRIKEL kr. 2:10
TEKNISKA FRÅGOR kr. —:80
STORCIRKELKARTA kr. 3:15
PREFIX- OCH ZONKARTA kr. 9:—
SSA DIPLOMBOK kr. 13:50
MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL
 med nälfastsättning kr. 4:20
 med knapp kr. 4:70
 (leveranstid ca 2—3 mån.)
LOGGBLAD FÖR TESTER kr. 1:60 per 20 st.
SSA VÄGGLOPPARE 5 färger, 33×63 cm.
 kr. 6:25
 Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48
 och sänd beställningen till

FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

Enskede 7

QTC

ORGAN FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

RÄTTIGHETER

OCH SKYLDIGHETER

Att svartsändning och licensöverträdelser inte längre är några direkt unika företeelser är dessvärre alltför omvittnat.

Begreppet svartsändning innebär ju egentligen, att lagbrytaren i fråga är att söka utom de licensierade sändareamatörernas led. Vad vi kan göra här är att uppmärksamt följa »svartingarnas» verksamhet och på allt sätt bidra till att den stoppas. Om detta är vi väl alla ense. Det kan i detta sammanhang förtjäna påpekas, att på den senaste tiden inte mindre än 10 personer ertappats med olika innehav av sändare — med efterräkningar som följd.

Värre är det då med licensöverträdelserna. Här är lagbrytarna att söka bland oss själva. Vi klagar över att obehöriga stationer tränger sig in som ogräs på våra band — och ändå svarar vi själva för en del av bolmörten. Givetvis inte alla av oss utan en liten minoritet. Men denna minoritet existerar dock. Det är det, som är det verkligt allvarliga.

Varför jag på nytt tar upp detta problem, som för inte så länge sedan ventilerats i dessa spalter, beror på att det även i fortsättningen väckt diskussion i vida kretsar. Bl. a. har våra metoder att ge publicitet åt konstaterade licensöverträdelser väckt kritik från flera håll. Ännu fler har dock uttalat sin tillfredsställelse över att det äntligen görs något åt saken.

På bandet avlyssnade jag för inte länge sedan ett tankeutbyte vid vilket en av deltagarna ansåg, att lagbrotten ej borde offentliggöras. Som motiv gav han slutklämmen: »Handen på hjärtat, vilka av oss har inte någon gång kört svart?»

Jag måste säga, att detta uttalande gjorde mig verkligt upprörd. Vi tillhör en kår av särskilt examinerade medborgare, som av myndigheterna utrustats med exklusiva privilegier. Skall de bevaras, måste vi givetvis ålägga oss självdisciplin. Exklusiva rättigheter medfört exklusivt ansvar. Det är rimligt att rättigheter och skyldigheter balanserar varandra. Bestämmelser är till för att följas.

Ingen inskränkning i rättigheterna har tillkommit utan skäl. Vi har rätt att förhandlingsvägen verka för bästa möjliga rimliga villkor. Men vi har ingen som helst rätt att sätta oss över gällande föreskrifter.

Jag talar naturligtvis här inte om de rena »olyckshändelser», som kan inträffa, ehuru i och för sig beklagliga: att av misstag lägga sig på felaktig frekvens, att glömma slå av slutsteget vid frekvensbyte från en bandkant till en annan etc. Således rent slarv, som bör bekämpas, men som inte skett i ond avsikt och där vederbörande med skammens rodnad lovar sig själv att se upp bättre i fortsättningen.

Jag talar däremot om sådana förseelser, som görs med berätt mod, vid upprepade tillfällen och stundom med uppenbart trots mot föreskrifterna; det kan röra sig om att använda otillåten effekt, otillåten frekvens, otillåten vågtyp eller opassande — stundom rent anstötliga — uttryckssätt.

Sådant får ej tolereras — och det främst av två skäl.

För det första är det ovärdigt. Den som fått ett förtroende måste också svara upp mot det. Den som inte kan förmå sig att följa gällande bestämmelser är inte heller mogen att vara sändareamatör. Det måste kunna ställas mycket högre krav på en sådan än på en vanlig medborgare, vilken som helst.

För det andra förstör denna verksamhet våra möjligheter att slå vakt om våra rättigheter. Våra förhandlingspositioner försvagas. Vid de internationella konferenserna framförs gång efter annan som motiv för nedskärningar av amatörbanden, att amatörerna inte följer gällande bestämmelser. Varje licensöverträdelse är sålunda en spik i amatörerörelsens likkista. Ni, som slarvat med laglydnaden, bär alla en del av ansvaret för de inskränkningar, som redan gjorts i amatörernas rättigheter. Ni, som fortsätter med överträdelserna, arbetar var och en verksamt för att

vi skall göra ännu större förluster i framtiden.

Det är mot denna bakgrund, man måste reagera på det skarpaste mot uttalanden som det ovan citerade. Genom att dra fram ovidkommande »förmildrande omständigheter» lägger man hyende under lasten. Eller tror man att laglydnaden blir bättre genom att man åberopar överträdelser som prejudikat? Det är ett utslag av välment men missriktad och skadlig välvilja, av åttaleftergiftens och daltets mentalitet. Eller är det verkligen så, att vi alla amatörer är till den grad opålitliga, hållningslösa och oansvariga, att vi ser så lättvindigt och omdömeslöst på dessa allvarliga frågor, som citatet antyder? Jag vägrar att tro, att så är fallet. Vi måste alla se upp med sådana tendenser och trycka ned dem, varhelst de visar sig. Säkert har den citerade amatören inte helt tänkt igenom sitt uttalande, men det måste ju tolkas som det utsagts. Tyvärr är det representativt för den pretentiösa och nonchalanta flamsighet, som bredd ut sig inom vida kretsar, men som ej bör få vinna insteg bland radioamatörerna.

Hur reagerar då de, vilkas försummelser påtalas? Ja, det kan ske på tre olika sätt. Jag bortser här från det fåtal fall, då anmärkningen visar sig helt obefogad.

I det första fallet avges en hövlig och saklig förklaring. Vederbörande inser det felaktiga och lovar, att det ej skall upprepas. Detta sker ej heller. I dessa fall kan det, beroende

på förseelsens beskaffenhet, vara motiverat att ej ge publicitet åt ärendet.

Det andra fallet utvecklas exakt som det första med den enda skillnaden, att vederbörande efter någon tid återfaller till licensöverträdelser.

I det tredje fallet inkommer vederbörande — ofta först efter allvarliga påstötningar om förklaring — med ohövliga och osakliga besked, som ofta behandlar helt ovidkommande saker, därtill i impertinent ton.

I de båda senare fallen anser jag kraftiga åtgärder motiverade, om de felande skall kunna inpassas i sund radioamatörmiljö. Det är här heller inte bara fråga om att rädda den felande utan — med den utveckling, som överträdelserna fått på senare år — även att avskräcka andra. Ty — jag upprepar — att vara radioamatör är på intet sätt någon självklar rättighet. Det medför ett stort ansvar. De lagliga påföljderna av överträdelser bör därför också vara kännbarare än vid vanliga ordningsförelser. Den som inte lojalt kan underordna sig gällande bestämmelser och iakttaga stadat bruk, bör inte få förbli radioamatör.

Jag är medveten om att detta är hårda ord. Men det är befogat att använda sådana, när det är fråga om företeelser, som underminerar amatörradios existensvillkor. Låt oss alla enas om detta, ju förr dess bättre.

Carl Erik Tottie

SM5AZO

Nytt från HQ

SSA styrelsesammanträde den 23 nov. 1960.

Hälsade ordf. de närvarande välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

Upplästes och godkändes efter korrigering protokoll av den 13 nov. 1960.

Diskuterades kansliets arbetsprogram. På ordf. fråga till CR meddelade denne att en eftersläpning av bokföringen f. n. föreligger. Speciellt då vad det gäller införandet av in- flutna medlemsavgifter. Vidare konstaterades att arbetet med försäljningsdetaljen och expedierande av gramfonoskivbeställningarna berett en del problem, och att loggarna slut- sålts. De nybeställda loggarna har ännu ej an- länt, men väntas inkomma den närmaste tiden.

På fråga av revisorn meddelade CR att va- ruskatten för okt. är inlevererad. Revisorn på- minde om att varuskatten för nov. och dec. skall betalas i januari 1961.

Sekr. meddelade att hans ärenden förlöper normalt.

Noterades att även QSL-arbetet på utmärkt sätt handlägges av extrahjälpen, fröken Jons- son.

Redogjorde sekr. för diverse skrivelser.

BTT hade skriftligen avlagt sitt upp- drag och beslöt att remittera brevet till MN för yttrande.

Från XL hade inkommit ett par skrivelser. Uppdrogs åt sekr att besvara dessa.

FRO hade inbjudit SSA att delta i FRO- sammanträde den 24/11 1960. Lovade ordf. och KG att undersöka om möjlighet förelåg att bevista sammanträdet.

Beslöt av principskäl avslå en framställan om bidrag till Lucia-insamlingen.

Diskuterades kanslistens tjänstgöringstid och beslöt att ordf. handlägger ärendet och ev. justerar anställningskontraktet.

Genomgicks protokollet från DL-mötet i av- seende på mötets rekommendationer till sty- relsen.

1. »QSL-distributionen från icke SSA-med- lemmer.» — Bordlagd för utredning.
2. »Äganderätten till UKV-fyren.» — Bord- lagd för utredning.
3. »Bulletin-intresset», — DL-undersökning avvaktas.

4. »Norrskensvarningar» — Undersökes.
5. »QTC». — CRD bearbetar materialet. — Annonser, tester och arvodesfrågan utre- des.
6. »MN förslag till WASM 144-diplom dis- kuterades och bordlades i avvaktan på nytryckning av diplom.
7. »Stadgarnas § 19». — Beslöt att disciplin- nämndens ordf. ombedes inkomma med förslag till förtydligande och överarbet- ning av sagda paragraf.
8. Frågan om sommarläger bordlades till efter nyår.
9. Fastställdes tiden för årsmötet till den 19/3 1961.
10. »QSL-exempel» översändes till DL och sekr. inför notis i QTC.

På förslag av KG beslöt att Ålands radio- amatörer, Mariehamn, Åland, framdeles skall tillställas ett gratis-ex. av QTC.

Diskuterades cirkulationslista å styrelsens ex. av utländska tidskrifter. — Sekr. utreder frågan.

Beslöt styrelsen att tillstyrka ansökan ang. SM4CAU ex. SM4ATM-licensärende.

Vidare beslöt att infordra offerter på ny- tryckning av omslag till QTC.

/LN

Kom ihåg att ...

Vid all korrespondens med SSA kansli och funktionärer alltid sätta ut namn och anrop jämte adress. Då är du säker på att onödigt letande i anrops- och adressliggare undviks och behandlingen av ärendet går snabbare.

Underskrifter av typen: »Oue, postlåda, Knisköping» garanterar knappast att Olle i Knisköping nås av något svarsbrev.

Samma gäller den som hurtfriskt underteck- nar med sitt anrop — %&, vilket han själv nog kan tyda till — SZL, men som därvid glömmer att läsaren både skall gissa rätt på signalen och dessutom en lämplig adress.

/LN

Diplom

Till posten såsom diplommanager efter SM5LN har utsetts SM6AMR Lage Edebrink vilken alltså i fortsättningen kommer att handlägga ansökningar om utländska diplom.

Ansökningarna ställas till SSA Enskede 7, och exp.-avgiften kr. 3:— insättes som vanligt på SSA postgirokonto 5 22 77.

/LN

SSA Loggböcker

Då lagret av loggböcker slutsålt har SSA vid framtagnandet av den nya upplagan sam- tidigt utökat sortimentet så att numera två olika typer av loggböcker lagerföres å försälj- ningsdetaljen.

Typ A4

En moderniserad och utökad upplaga i det gamla A4-formatet vilket effektivare utnytt- jats. Sålunda har spiralbindning införts för att minska bordsutrymmet. Vidare har även ko- lumnrubrikerna lagts längs ryggen och an- märkningskolumnen minskats till c:a 7 cm. Därigenom har antalet blad kunnat utökas så att numera 48 blad å 50 QSO ger plats för

2400 QSO pr logg. Trots detta har priset kun- nat hållas så lågt som Kr. 5:50.

Typ A5

På initiativ av SM2AQQ har en mindre logg- bok i A5-format utarbetats till vilken SSA har förvärvat ensamförsäljningsrätten i Sverige. Denna loggbok är genom sitt behändiga for- mat väl lämpad för mobil trafik e. d. men är även lika utrymmesvänlig på hemstationen.

Även denna logg är försedd med spiralbind- ning och noteringarna ske likaledes parallellt med långsidan. Här har dock kolumnrubriker- na placerats utefter ena långsidans kant. An- talet blad är 50 och loggen ger plats för 1250 QSO. Priset är Kr. 4:—.

Kolumnhuvudernas utformning på de båda typerna av loggar framgå av bilderna.

/LN

														SIDA			
DAT	KL	ANROP	ANROPAD AV	MOTSTATION					EGEN STATION					QSO SLUT	ANTECKNINGAR	QSL SLUT	QSO SLUT
				A	B	T	BAND	NAMN	A	B	T	BAND	VÄR				

QSO nr. Anm. Sida.

Antenn nr 1:														nr 2:				nr 3:				nr 4:			
Dn	Bnd	Muar Q10	Reflek a	MOTSTATION				EGEN STATION						AMTICENINGAR				M Q							
				ANROP	Frd	EST	EST	Bnd M	Vär V	Bnd ant	Ant v	NAVN	QTH och andra not												

Så här ser de båda nya loggböckernas huvuden ut. Överst A4-typen, unders A5-typen.

TVI

Av SM5BNJ, Hans Karlsson, Framnäsbacken 18, Solna

Bilden på denna sida visar ett lågpasfilter med gränshfrekvensen 38MHz.

Tillverkning av filter

Lågpasfilter

Ett lågpasfilter tillåter endast låga frekvenser passera. Höga frekvenser dämpas kraftigt. Denna gräns mellan höga och låga frekvenser kan givetvis ligga var som helst i frekvensspektrat. I vårt fall vill vi ha den omkring 35 Mc och denna gräns bestäms av de i filtret ingående komponenterna. Ett litet undantag från detta gäller filter C, det har en gränshfrekvens vid ca 7500 kc. Filtret är avsett för C-amatören som kör 40 meter CW.

Alla lågpasfilter måste skärmas noga samt anslutas till sändaren med koaxialkabel samt -kontakter. Filtren kan också byggas in i sändaren men då måste också antennuttaket skärmas så att övertoner ej kan smita förbi filtret.

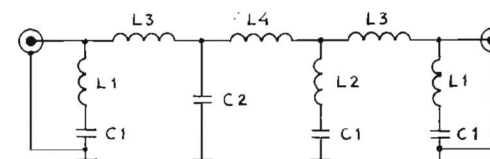

Fig. 9. Lågpasfilter för hög effekt. Avsett för 52 ohm. Dämpar ca 60 dB. L1 4 varv 13 mm diam., L2 4 varv 8 mm diam., L3 6 varv 19 mm lång 16 mm diam. Spolarna lindade med 2 mm EE koppartråd, L4 7 varv 25 mm lång 16 mm diam. L1 och L2 tällindade. C1 50 pF 750 V, C2 150 pF 750 V.

Impedansanpassningen mellan ett lågpasfilter och dess belastning, påverkar spännings- och strömfördelningen i filtret på samma sätt som anpassningen mellan matarledningen och dess belastning (antennen) påverkar spänningar och strömmar på matarledningen. På en del ställen blir spänningen hög och strömmen låg. På en del andra ställen blir spänningen låg och strömmen hög. En kraftig missanpassning resulterar i höga spänningar i filtret. Man kan därför under vissa omständigheter få överslag i kondensatorerna som finns i filtret. Spänningsvärden förorsakade av sådan missanpassning = det anpassade värdet multiplicerat med kvadraten på missanpassningen. För att beräkna spänningen (och strömmen) i ett 52 ohms filter under normal drift och med korrekt anpassning tar vi följande exempel:

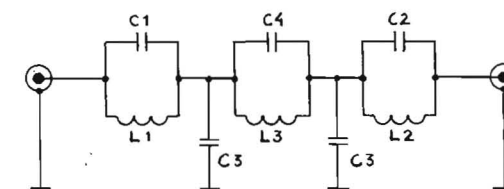

Fig. 8. Lågpasfilter för effekter under 50 W, ca 40 dB dämpning. L1, L2 6 varv 1.5 mm EE, L3 12 varv 1.5 mm EE. C1, C2 73 pF, C3 93 pF, C4 18 pF (250 V). Spolarna lindas på kondensatorerna. Dessa är 8 mm diam. Kondensatorerna hålla kanske ej denna exakta kapacitans varför kretsarna måste dippas till rätt frekvens. L1 58 Mc, L2 54 Mc och L3 71 Mc.

En 500 W sändare lämnar, med 70 % verkningsgrad i slutsteget, 350 W till antennen.

Spänningen i filtret blir då $\sqrt{P \times R} = \sqrt{350 \times 52} = 140$ V. (Strömmen blir $\sqrt{P/R} = 250/58 = 2,5$ A). Eftersom detta är växelström måste värdena multipliceras med 1,4 och vi får då toppvärdet 200 volt (3,5 A). Vid 100 % modulering fördubblas dessa värden varför maxspänningen över kondensatorerna blir 400 volt. Dessa värden gälla för stående-vågförhållandet 1:1. När man avlägsnar sig från antennens resonansfrekvens stiger stående-vågförhållandet och därmed också spänningen över kondensatorerna.

De i filtret i fig. 9 ingående kondensatorerna skall tåla 750 volt. De klarar av en missanpassning (stående-vågförhållande) av 1:2,5, vilket är ett realistiskt värde i bandkanterna. Om en 600 ohms antenn anslutes till ett sådant filter blir missanpassningen så stor att ca 2600 volt bildas över kondensatorerna, med överslag i dem som följd.

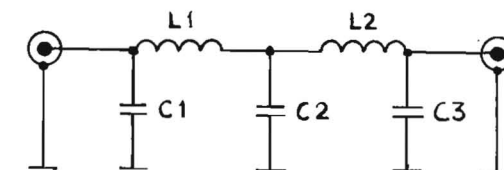

Fig. 10. Lågpasfilter för C-amatören. Dämpar allt över 7500 kc. L1, L2 8 varv 25 mm lång, 25 mm diam. (t. ex. B&W 3014). C1, C3 470 pF, C2 1000 pF 350 volt.

De ovan beskrivna filtren är avsedda för en viss impedans, 52 ohm. Denna impedans är samma för ingång och utgång. All antennenpassning måste alltså ske efter filtret. I de fall då antenn och matarledning ha samma impedans som filtret behövs givetvis ingen speciell anpassning. Sändaren måste också ha låg-ohmig utgång, link eller pi-krets.

Se artikel om antennenpassning i QTC nr 8/9 1959 av SM5WB.

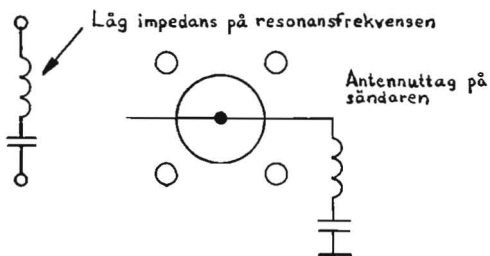

Fig. 11. Seriefulla avstämning till lokalsändarens bildbärare.

En kondensator och en spole i serie bildar en krets som får låg impedans på resonansfrekvensen. Detta kan utnyttjas till en enkel fälla för en kanal. En sådan krets kopplas helt enkelt rätt över till koaxialkontakten och avstämmer t. ex. till lokalsändarens bildbärare. Övertoner på den frekvensen kortslutes då till jord.

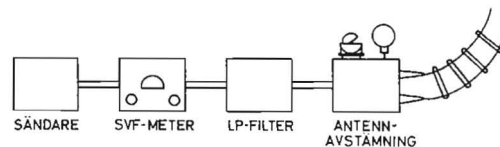

Fig. 12. För att kontrollera stående-vågförhållandet måste en SVF-meter kopplas in mellan sändaren och lågpassfiltret.

Högpasfilter

Ett högpasfilter fungerar på följande sätt. Signaler vars frekvens är lägre än filtrets gränshäns kortslutes genom spolarna L1 och L2. Dessa har låg reaktans på låga frekvenser, på 3,6 Mc ca 8 ohm. Kondensatorerna ha mycket hög reaktans på den frekvensen, ca 2500 ohm. Detta gör att låga frekvenser har mycket svårt att slippa igenom filtret. På höga frekvenser har filtret däremot mycket låg dämpning. På 70 Mc är X_L 250 ohm och X_C 80 ohm. Monteras ett filter av sådant slag nära antenntaget på TV-mottagarens kanalväljare hindras obehöriga frekvenser mycket effektivt att komma in i mottagaren. I besvärliga fall kan man höja filtrets gränshäns till ca 4 Mc under lokalsändarens bildbärare.

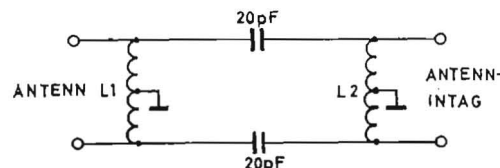
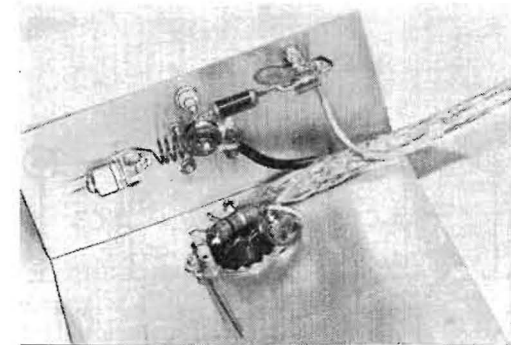

Fig. 13. Högpasfilter med gränshäns 40 Mc. Avsett för 300 ohm balanserad antenn. Dämpar ca 35 dB. L1, L2 8 varv 6 mm diam., mittuttaget jordas med kort ledning i kanalväljaren.

Nätfilter

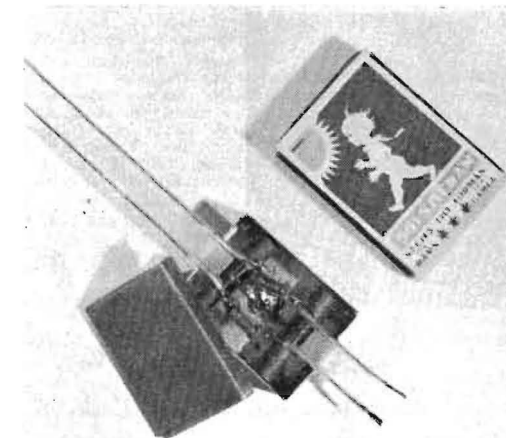
Ett nätfilter kan utföras så att det får hög impedans på alla amatörband. Linda 110 varv på en stomme med diametern 15 mm. Vanlig rundstav duger bra. Kopla ihop ytterändarna och »dippa» spolen. (Kortslutningen representerar den belastning nät och sändare utgör.) Denna spole kommer att ha en resonansstopp vid ca 12 Mc. Om resonansfrekvensen ligger i något amatörband ökas eller minskas varven tills toppen har flyttats utanför amatörbanden. Tråddiametern beror på strömmen genom spolen, ca 1 mm/A.

Ledningsdragning för att hindra TVI. Obs, fällan avstämning till kanal 4.

Längd på 1/2-vågs bandkabelantenn för TV-kanalerna:

Kanal	Längd
2	265 cm
3	222 cm
4	208 cm
5	76 cm
6	74 cm
7	71 cm
8	68 cm
9	66 cm
10	63 cm

Förslag på lämpliga komponenter kan vid förfrågan tillhandahållas av SSA.

Högpasfilter för TV-mottagaren.

Diplomfolk

Följande nytillskott till samlingarna har under månaden utdelats, nämligen:

WBC har tillfallit SM7CNA och FBA SM2BQE. WAYUR har efter lång väntan tilldelats SM5AJR. W21M hänger numera ävenledes hos SM5AHJ och SM3BNL. Samma diplom för lyssnare, H21M, har tillfallit SM4-2834. WAC äger också SM3BCZ, som även hemfört WUNA kl. 3. SM5BBC har även erhållit både kl. 3 och kl. 2 WUNA. SM5AHK, vars diplomförråd är tämligen rikhaltigt, har utökat samlingen med S6S för telefoni och CW-stickers för 21 och 28 Mc. SSA Aktivitetsdiplom A-350 för 1960 har tillställts SM3VE, SM3CUS och SM5CMG.

I den Europeiska VHF-testen 1959 vilken anordnades av Italien hemfördes följande diplom, vilka även utgätt under månaden: SM7BE som bästa SM portable/mobil på 144 Mc med 12003 poäng. SM6BTT som bästa SM fixed station på 144 Mc med 4768 poäng. SM7BAE som näst bästa SM fixed station på 144 Mc med 3826 poäng. SM6PU med 2240 poäng resp. SM6PF med 610 poäng erhöles även var sitt diplom.

Grattis boys!

/LN.

Det blir
ÅRSMÖTE I MALMÖ
19 mars 1961

— Kallelse m. m. i nästa nummer —

EN GLAD NYHET

Nu gör vi ett försök att få tag i ännu bättre och ännu flera tekniska artiklar genom att öka arvudet till det dubbla.

Se nu till att redaktionen får glädja sig åt fyllda brevlådor med JÄTTEBRA artiklar av olika slag.

Artiklar som avhandlar ESE, BCI, TVI samt tips och nybörjarproblem av olika slag är alldeles speciellt välkomna.

Arvudet är alltså från och med nummer 1 1961 24 kronor per sida. För översättningsartiklar betalar vi 16 kronor per sida.

Välkomna alltså med ett brev till QTC-redaktionen under adress

Lennart Andersson
Sturegatan 6A/3
Stockholm Ö.

TÄNK PÅ

att SM5KG är teknisk sekreterare under den tid SM5KV är i Kongo.

UKV-red.: SM5MN, K.-E. Nord, Abborrväg, 4, Linköping.

Resultat av decembertesten:

SM5ANH	144.15	101 p	SM5CJF	144.75	26 p
SM5AAS	,24	86 »	SM6CJI	,17	25 »
SM7ZN	,69	84 »	SM6CNP	,80	24 »
SM5LZ	,32	81 »	SM4AMM	,42	24 »
SM5TC	,10	70 »	SM4CSK	,08	23 »
SM5BIU	,62	59 »	SM1BT	,91	23 »
SM4COK	,30	54 »	SM5BRD	145.15	23 »
SM5BWC	,13	53 »	SM3BHT	144.81	21 »
SM6PF	,55	49 »	SM4PG	,72	21 »
SM4BOI	,63	43 »	SM5CMM	,48	21 »
SM5OT	,75	39 »	SM5ARU	,13	21 »
SM5AW	,76	36 »	SM5CPD	,98	20 »
SM4KL	,38	35 »	SM4CLR	,18	20 »
SM7YO	,81	34 »	SM5WM	,45	20 »
SM5ARQ	,44	33 »	SM7BAE	,75	19 »
SM4KW	,47	30 »	SM5CZK	,19	18 »
SM5CHH	,55	28 »	SM6PU	,36	15 »
SM5CWL/5	,58	28 »	SM5AKB	,59	13 »
SM5UU	,40	27 »	SM1CNM	,91	8 »

Conds var ganska dåliga men aktiviteten bra. Några kontakter via norrsken ägde rum, sålunda körde 7BAE 3BHT en sträcka på ca 800 km. 5ANH körde både 3BHT och 3SV på detta sätt.

5TC skriver att han även är QRV på 432 MHz men att han inte fick tag på någon motstation.

I jämförelse med QRG-uppgifterna i QTC nr 12 har en hel del lämnat nya uppgifter, dock kör dessa stns på båda frekvenserna, så att Du får själv kombinera de givna frekvenserna.

Flera nya stationer har tillkommit de senaste testerna och jag vill passa på tillfället att hälsa 5CMM i Norrköping, 5WM i Västertorp (Sthlm) 4CLR i Ludvika och 5CPD i Hägersten välkomna på bandet.

5ARU förklarar sin låga poängsumma med att han endast körde SSB och att många inte tycks förstå detta eller veta hur man avlyssnar detta ädla transmissions-sätt. Av egen erfarenhet vet jag att det inte beror på RX:n om man kan ställa in en SSB-station. Det beror på mannen framför mottagaren! Det är klart att på mottagare med speciella SSB-anordningar är det lättare, men även med en sådan RX fordras övning. Ta och skaffa Dig lite övning i att lyssna på SSB 14.300—350 är ett bra övningsfält. Jag vill nämna att för att en SSB-signal skall låta rent måste den i RX-en tillsättas bärvågen ligga rätt på ca 25—50 Hz när. Den utsända 144 MHz signalen får alltså inte driva många perioder under ett pass, om inte motstationen skall behöva följa efter på sin mottagare.

Kraven på en SSB-sändare för 144 MHz är betydligt större jämfört med KV-bandet. Övriga som kör SSB på 144 är 5ANH och 5BQR. Sedan några år har även OZ7BR kört SSB.

7BAE skriver att han satt upp en 5 ele Yagi för att

göra jämförelser på signalerna under norrsken från den antennen och den ordinarie 13 ele. Under testen hörde han endast 7ZN och 3BHT via norrsken. 7ZN var lika stark på båda antennerna men 3BHT hördes endast på 13 ele.

5CGL, vars logg tyvärr kom efter dagen D, skriver att det i Sthlm börjat diskuteras förslag om bandindelning. Ett förslag är att alla i Sthlm skulle ligga över 145 MHz.

4X150

Det finns ju 4X150 av olika kvaliteter att tillgå på den svenska marknaden sedan en tid tillbaka, och det kanske är några som funderat på att använda röret på 432 MHz. Att köra det rakt på 432 kräver ca 30 watt driveffekt alltså vad ett QGE 06/40 som oxo går rakt på 432 förmår lämna. Jag började därför att bläddra i mina gamla QST och i majnumret år 1951 fann jag en artikel om 4X150. I artikeln beskrevs visserligen en dubblare från 220 MHz men det är ju lätt att ändra gallerkretsen till 144. Ett sådant tripplarsteg borde kunna lämna ca 50 watt hf, en ganska hygglig siffra på det bandet. Alltså, ta Dig en titt i QST maj 1951!

Brusfaktorn och bandbredden

Inte så sällan hör man någon UKV-amatör uttrycka sig ungefär så här. Jag hör aldrig några DX så jag måste skaffa mig en ny konverter. Eller så här. När SM9XYZ körde XP8QZ och gav honom 5S9 i rptt hördes han endast 559 hos mig. Mitt QTH är ju inte sämre än XYZ-as så jag måste nog byta ut mitt ES8CC mot ett 417-A. Är det då så säkert att de vidtagna ändringarna ger bättre resultat? Det är väl klart att de gör. Med 417-A kan man ju få en brusfaktor på 2 dB mot 3—4 dB med ett ES8CC, och då måste ju stationerna höras bättre, eller hur? Ja, det beror alltså på det. Brusfaktorn säger visserligen en hel del om konvertern, men då man kör QSO är den ju ansluten till antennen och inte till brusgeneratoren, en väsentlig skillnad. Man får därför betrakta en brusfaktor under drift enligt $F_t = (F-1) + F_A$.

F är den med brusgenerator uppmätta brusfaktorn, F_A -antennsystemets brusfaktor, dvs det brus som antennen infångar plus brus på grund av förluster i antennen och feedern. Vad resultatet skall bli beror nu på vilket värde F_A har. Är F_A liten jämfört med F, säg 0,1—0,2, så erhålles en förbättring av total brusfaktorn om man ersätter ES8CC med ett 417-A, eller ännu hellre en parametrisk förstärkare. Sådana låga värden på F_A har man ute på landet fjärran från bilar, järnvägar, industrier och tätbebyggelse, men där bor det sällan UKV-amatörer. Helst skall antennen sitta så högt att den i alla riktningar pekar rätt ut i rymden och ej in i höjder och höga träd. Med andra ord, det ideella QTHet är det knappast någon amatör som har.

Inne i en storstad, ju större ju värre, kan man säkert räkna med att F_A är av storleken 1—10. Om konvertern förbättras en smula blir inte totalresultatet så mycket bättre. Som ett exempel kan jag nämna att jag i Göteborg när de yttre störningarna var som värst avläste ett S-meter-utslag på ca S 2+3 dB. Vid 2—3-tiden på natten visade S-metern endast S 1, eller strax under. F_A värde på drygt 10 under sämsta tiden och något mindre nattetid då alla UKV-hams lagt sig.

Om det inte lönar sig att bättra på konvertern och min antenn är så stor att huset oxo måste stagas, vad göra?

Det finns faktiskt ännu ett sätt, som sällan beaktas av amatörer. En mottagares gränskänslighet antaget av uttrycket $P_m = (F-1) \cdot k \cdot T \cdot B$, där F är brusfaktorn, k Boltzmanns konstant, T temperaturen i grader Kelvin, B mottagarens bandbredd i Hz. Vi kan här sätta $k \cdot T$ till ca $4 \cdot 10^{-21}$, och som är konstant för exempelvis en UKV-mottagare. Vill vi nu minska värdet på P_m så kan vi antingen minska brusfaktorn eller minska bandbredden. Jag har ovan visat att av flera skäl det kan vara omöjligt att minska brusfaktorn med något större värde. Bandbredden, däremot har vi stora möjligheter att minska. Vid mottagning av en AM-modulerad station kanske en bandbredd på 6 kHz användes. Vid CW-mottagning använder många samma bandbredd, men en del har kanske ett smalare MF-läge att ta till eller en Q-multiplikator att koppla in. För cw kan en bandbredd på 300—500 perioder användas utan olägenhet, under förutsättning att sändaren och mottagaren inte driver så att det är omöjligt att hålla stationen inom passbandet.

Om vi minskar bandbredden från 6 kHz till 300 Hz, ökas alltså känsligheten 20 gånger! Vad detta innebär inser väl var och en utan mina kommentarer. De som läst om de amerikanska märkekontakterna på 1296 MHz, uppmärksammade väl att den använda bandbredden endast var 100 Hz.

Ett litet men måste jag dock komma med. Med en bandbredd på 300 Hz kan man knappast lyssna som vanligt över bandet och leta efter stationer. Sked trafik, och noggranna frekvensuppgifter måste användas. Det är emellertid en väg till bättre UKV-kontakter framför allt över större avstånd och en här i Sverige oprövd väg. Alltså, skaffa ett MF-filter, bygg en Q-multiplikator eller ett LF-filter och prova, jag är övertygad om att Du blir förvånad över hur mycket bättre stationerna hörs med en mindre bandbredd än den Du tidigare an-

SRA Field day på Lida

Ganska så post festum kommer här ett referat över nämda field day från i höstas. SM5CGL har ordet:

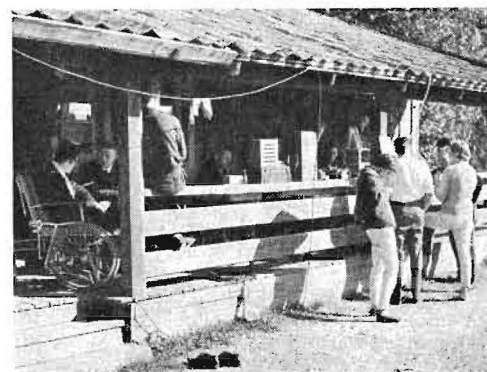
»Arrangemanget hade senarelagts till 10—11 september, men detta var dock bara till fördel, då vädret var det bästa tänkbara med strålände solen. Då resultatet förr om åren varit ganska dåliga på 144, beslöts det att en ordentlig rigg skulle anskaffas och sked ordnas. Eftersom —5AKP är UKV-manager i SRA, ställde han sin rigg till förfogande. Den bestod av QGE 06/40, 150 W, ES8CC konverter plus en R1155. En 16 el slot beam fick vi låna av —BQR. Dessutom blev vi av långvägsgänget lovade »minst» 15 m mast.

Sälunda utrustade och med sked uppgjorda med alla distrikt anlände —5AKP, —5AAS och jag vid 15-tiden på lördagen. Vi möttes av —5TC, som meddelade, att av de utlovade 15 m mast fanns endast 6 m. sri. Det blev att improvisera. Först kördes en del lokala qso:n och bl. a. —LZ, —AOL och —RT hälsades välkomna via mobil 2 mb. —5UR sprang omkring och trampade ner blomsterrabatter medan han försökte få qso med oss via en 144 Mc transistoriserad rx-tx. Då rx var en s. k. blåslampa tystades han dock ner.

Senare på kvällen blev det bättre fart och en del dx loggades bl. a. —7ZN, —7BCX, —7AED, —1CNM och —1BSA. Efter detta följde en trevlig middag vid vilken —UR och —KI underhöll med sång (?).

Söndagsmorgonen kom med strålände sol och arbete på lägre frekvenser. Dessutom höjdes 144 Mc beamen till ca 15 m höjd med hjälp av ett 10 m vattenledningsrör.

På em kördes —4COK och på kvällen —3AKW. Återstod SM2 men trots ivriga ansträngningar kunde vi inte få SM2CFG. Så vid 19-tiden på söndagskvällen gav vi upp, beamen togs ner och så var 1960 års field day tillända.»

Solsken och full fart runt 144 Mc-stationen på verandan bland —1AS, —5ANH, —5AKP, —5LZ m. fl. Strumporna på koaxen tillhör —5CGL.

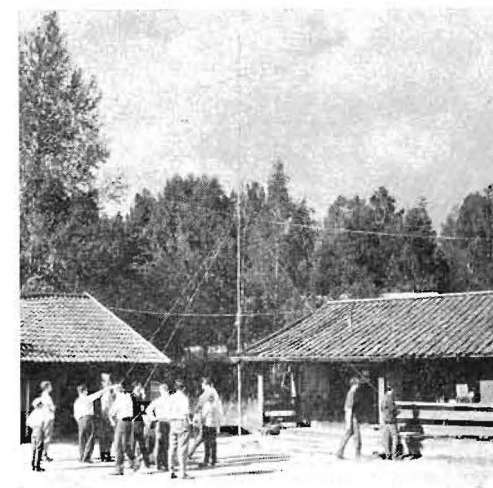
Aurorabokslut för 1960

Vår flitige auroraobservatör SM6PU skriver:

»Den 29.7, 1-2.10 var 144 öppen, men jag var inte qrv. Årets starkaste norrsken den 31.3-1.4 och 6.10. Följande också starka: 30.4, 8.5, 25.10, 12-13.11, 21.11 och 27.12. I höstas mycket intensiv aurora och underliga antenriktningar. T. ex. den 25.10 hördes TV Dresden abt kl 1900 endast med ant i 285° och 95°. Samma förhållande på FM UKV. Även SM-stns har vid flera tillfällen kommit in från riktningar mellan norr och nordväst.

12-13.11 så gott som oavbruten aurora på FM UKV kl 1830 den 12.11 till midnatt den 13-14 nov. Även 144 starkt i flera perioder 1845—2015, 2210—0210, 1010, 1045 —1225 samt vid ytterligare 8 kortare perioder (starkast 1615—1715) fram till kl 2020. GM-stns har hörts ofta: 15.7, 6.10, 25.10, 12.11, 21.11, 27.12. Sistnämnda datum vy stark aurora med höga signalstyrkor på SM-stns. Kl. 1900—2040 hördes G5YV, GM2FHH, GM3GUI fb. körde G5YV och GM3GUI med 57A rptts. Samtidigt tämligen dött från SM-LA.

Men vi får gå in för korta qso. Vid många tillfällen försvinner auroran snabbt, särskilt vid avtagandet.»

Beamresning på Lida.

WASM 144

Läget per den 1.1.1961 är det att UR2BU klarat sitt WASM 144! Dessutom SM5CGL och SM4COK. Av dessa tre har —5CGL uppvissat godkända verifikationer. Ordningen blir då följande:

Diplom nr	Signal	Erövrat den
37	SM5CGL	2.10.1960 kl 1550 GMT
38	SM3BHT	25.10.1960 kl 2255 „
39	SM4COK	13.11.1960 kl 1103 „
40	UR2BU	18.12.1960 kl 1843 Moskva tid

Invändningar mot ovanstående ordningsföljd skall vara —MN tillhanda inom en vecka efter det QTC nr 2 distribuerats.

SM4COK blev den som gav Karl Kallemaa det återstående SM-distriktet. Glädjen var stor i båda ändarna av det qso:et! Först ringde mig en lycklig —COK och några dagar därefter kom Karls brev. Sjänt förgyller upp tillvaron för en spaltred.

QSL till UR2BU bör innehålla uppgift om länsbokstav (bör f. ö. alltid vara med på ett 144 Mc qsl), eftersom Karl nu övergår till att jaga län för vårt ev. större WASM 144 diplom (hur ligger det förresten till med utredningen, —WB?).

Utsändandet av diplom är tillfälligt avbrutet till följd av brist på diplomformulär. Jag hoppas dock snart få sådana från kansliet.

Nytt europarekord på 144

Från vännen Osmo, OH2TK, kommer följande brev, som i översättning lyder:

»Lenna Suominen, OH1NL och dr Lauber, HB9RG hade en MS-kontakt på 144 den 13 december 1960 kl 1700—1900 GMT. Avståndet mellan Nakkila, som ligger nära Porl i västra Finland, samt Zürich är 1800 km eller 1120 miles, vilket bör innebära nytt rekord. All nödvändig information utbyttes under qso:t och rapporterna var 35 i båda riktningarna.

Följande dag lyckades OH1NL qso:a G3HBW efter sked som pågick ett och ett halvt år. Avståndet är 1730 km, vilket skulle ha gällt som europarekord 24 timmar tidigare. Qso:t pågick från kl 0300 till 0700 GMT och rapporterna i båda riktningarna var 25. Tidigare hade man haft ett antal ofullständiga MS-kontakter.

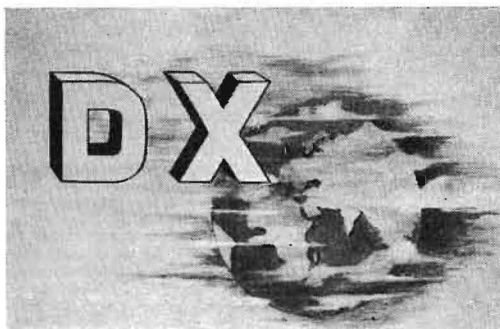

OH1NL

OH1NL är Finlands ledande VHF-man. Privatim är han chef för en läderfabrik. På 144 har han tidigare haft många SM-kontakter, dessutom har han kört OZ, LA och UR.

Hans nuvarande tx har PP 826 med 200 W input. Nyligen fick han emellertid specialtillstånd för 800 W, och ett nytt pa för denna effekt är också på väg. Konvertern har följande rörbestyrkning: ECS6, ESSC, E180F, diodblandare, E180F och 6C4. Antennen är en 13 el långyagl.»

Tack Osmo och grattis Lenna! Vi gläder oss åt att ett av våra grannländer är med på det nya rekordet. För den unga VHF-generationen kan det måhända komma lite överraskande, att en OH blandar sig i denna lek,

DX-red.: SM7CKJ, Per Bergström, Box 608, Lund 6.

Senegal. DL9KR, Jan, som flyger mellan Tyskland och Senegal, har varit sporadiskt aktiv som FF8CW i Dakar med en KWM-1.

men de av oss som var med och körde på 144 med OH2OK är 1949 vet, att respekten för distansrekord inte är överdrivet stor hos våra finländska vänner.

Norge

LA9T lämnar följande rapport:

Rapport från 30 november till 29 december 1960

15. decmb. Aurora LA 4 YG wrkd: DL 6 QS—1700 gmt. SM 3 AKW—5 ANH — 5 TC — 5 BWC. SM 6 QP — ca 2300 gmt.
18. do Aurora LA 4 YG wrkd: SM 5 BIU — 5 AKP — 5 AAS — 6 CJI ca. gmt 1700.
27. do Aurora LA 4 YG wrkd: SM 1 BJY — 4 COK — 5 AKP — 6 YH. SM 6 PU — 7 BAE 1500—1800 GMT. LA 4 RD wrkd: DL 6 QS es some SM stns. LA 9 T hrd: 9 5 CV es SM stn's.

SM4 Örebro

SM4COK skriver:

»Det har varit ovanligt mycket aurora de sista veckorna (brevet daterat 18.12 —MN). Sedan den 9.9.60 har jag kört DL, OH, L, UR och SM men missat OZ, SP, GM och OK som stundtals varit mycket starka här. Till sommaren kommer det väl en liten 10-elementare på taket och kanske gro också.

Riggen för tillfället är rx ON4BZ-konverter före en SX 18 (m/1937, hi) och tx QQE 06/40 med ca 50 W cw och 45 W fonl. Antenn 4 el yagl roterbar.

Det byggs ganska flitigt för 144 här i SM4, så 1961 ser givande ut. Hur går det med ett eventuellt stort WASM 144 (alla län körda)?»

Grattis till fina resultat Björn! Ett stort diplom kommer nog vad det ligger. Saken har även sina ekonomiska aspekter.

ESB 144

Enligt förljudande finns flera stns igång på esb 144 här i landet, men jag skulle sätta värde på lite skriftlig information i frågan. Till att börja med gäller helt enkelt att kartlägga vilka som är igång på esb och med vilken utrustning. Sen bör vi så snart som möjligt samla erfarenheter från detta nya område för att småningom våga oss på vissa utvärderingar. Exempel på frågeställningar: går det att använda esb för aurorafc? Räckvidden hos en esb-signal jämfört med cw, am, nbmf? Stabilitets- och selektivitetsproblem vid mottagning av esb 144 Mc. Fasnings- eller filtermetoden? Går det att konstruera en fasningsstx direkt på 144? Om man går in för att blanda sig upp till 144 från en befintlig esb-exciter för 10—80 mb, vilket blandningsförhållande bör man välja: 14+130 Mc, 21+123 eller 28+116? Riskerna

UKV-fortsättning på sidan 43.

Han har också planerat (och eventuellt redan genomfört) utflykter till Ivory Coast FF4, Mauretania FF7, och omständigheterna tillåter även till republiken Mali FF8. Vanligen kör han på frekvenserna 14070 CW, 21070 CW, 28070 CW och 14290 SSB, 21405 SSB, 28645 SSB. Europeiska stns kan skicka QSL till hans hemadress.

British Cameroons. SM7QY rapporterar QSO med ZD2KHK/NC i norra Kamerun på 14 MCW. Som tidigare nämnts, kommer detta land sannolikt räknas separat för DXCC, eftersom det f. n. är helt självständigt. Emellertid kommer en folkomröstning den 11 febr. att avgöra om det skall anslutas till Nigeria 5N2 eller Kamerun FE8.

Congo. SM5BUG/9Q5 berättar i ett brev att han och SM5KV/9Q5 är nu de enda aktiva SM-stationerna i Kongo. Båda kör från FN-basen i Kamina, Katanga med en 45-watts rig.

När conds tillåter är de QRV 15 timmar per dygn. QRG var tidigare 14014 CW, men enligt rapport från SM7QY har åtminstone KV ändrat sin frekvens till 14037 kc. En annan stn i samma QTH är 9Q5SF, en irländare som kör mera sporadiskt på 14—21—18 Mc. Vidare berättar BUG att all civil hamtrafik i Katanga är förbjuden sedan 11/7 1960. Prefixet 9Q7 har alltså uppfunnits av någon tanklös pirat. Möjligen ligger samme man bakom callet 9Q2AA i »Free State of South Kasai»!

Nyasaland. ZD6GA (G3KKN), Greden, är sedan början av januari QRV på 14—21—28 AM—SSB. Han kommer att vara i Nyasaland 3—4 år.

The Trans-World Safari. Denna expedition som omtalades i QTC 1/60, har tydligen blivit uppskjuten ett helt år. Nu är emellertid ZS6TWS aktiv på 14030 och c:a 14300 SSB i alla länder där de kan få licens. Den 30/12 körde de från Sydrhodesia som ZS6TWS/ZE.

Ethiopia. HB9RS skall komma igång från Etiopien med callet ET3RS.

Iran. W2AYN/EP, Frank, har nu förutom callen EP2AY, EQ2AT, EP5X även EQ5X. SM5MC omtalar att EQ-prefixen är avsedda att användas endast vid QSO med stns bakom järnridån. Emellertid kan man med lite tur köra Frank med ett EQ-call och få ett unikt prefix till sin samling. — Flera amatörer i Iran väntar på att få licenser, bl. a. ex-VS9AE.

West Pakistan. Enligt W4KVX DX-bulletin kör AP2M, ex-5A5TM, på 14 AM 1600—2200 GMT.

East Pakistan. AP2CR, Colin, skall köra från East Pakistan under januari/februari. W7VEU kommer att vara QSL-manager.

Sikkim. Western Washington DX Club håller på att hjälpa en VU2-stn att göra en expedition till Gangtok, Sikkim. Han skall köra med en DX-40 och quad på 14—21 Mc, huvudsakligen CW. Expeditionen kommer att äga rum någon av de närmaste månaderna, men några detaljer, såsom tidpunkt och x-tal-QRG, kommer inte att publiceras förrän 2 veckor innan AC3-stationen blir QRV. QSL skall sändas med svarskuvert till W7GUV.

Thailand. HS1R (W5OZI, ex-DL4FL), Pat, är QRV med en DX-35 omkring 14016 CW nästan dagligen 1300—1700 GMT. Pat funderar också på DXpeditioner till Sikkim AC3, Bhutan AC5, East Pakistan AP och Laccadives VU4. QSL kan gå till hans hemadress (W5OZI) eller till Capt. L. P. Rose, US9RELM JUSMAG, APO 146, San Francisco, Cal., USA.

Marcus Island. Den expedition till Marcus, som omnämndes i QTC 12/60, blev aldrig av, då flera av deltagarna fick förhinder. Nu planerar emellertid W7VEU en expedition under loppet av februari.

Pitcairn Island. Förutom VR6AC och VR6TC lär en ny stn vara QRV, nämligen VR6AD, ex-ZLIJT. Han har körts på 21045 CW.

Bajo Nuevo. W9EVI m. fl. har länge hyst planer på en expedition till Bajo Nuevo i

februari. Callet skulle bli HKØDA, men f. n. finns inga definitiva uppgifter.

Trinidad & Vaz Islands. PY1BEO skulle enligt uppgifter i VERON DX-press köra från Trinidad med callet PYØNF i början av 1961.

Senaste Nytt

Corsica. HB9TL har sänt en SSB-rig till F9QV/FC med xtal-QRG 14294, 14304 och 14314 kc. Han kommer att vara QRV 2—3 månader. Alla som ropar honom på hans eget QRG missar chansen att få QSO eller QSL.

Congo. Flera rapporter tyder på att även SM6BXC/9Q5 kör från Kongo.

Laccadive Islands. Expeditionen VU2NRM har uppskjutits och kommer möjligen att genomföras den sista veckan i februari i stället.

Nevada

För att hjälpa amatörer som behöva Nevada för sitt WAS kommer the Eimac Gang Radio Club of the San Francisco Bay Area att vara igång med stationen W6AY/7 under tiden 22—24 april 1961. Beam-antennerna med 1 KW-sändare i slutet på matarledningen kommer att vara i bruk från 07 GMT 22 apr—02 GMT 24 apr 1961.

Frekvenser:

CW	SSB
28,065	28,665
21,065	21,415
14,065	14,315
7,005	7,215

Även AM-phone nollbeatade på SSB-frekvenserna kommer att besvaras.

QSL till: The Eimac Radio Club

301 Industrial Way
San Carlos, California, USA.
/LN

SM5KV/9Q5

vill ha QSO med SM1 och SM4 för WASM.
Han träffas ofta på 14037 kHz ca 18 sv. tid.

UA

UA3FG har i ett QSO med SM5RY berättat att UA3CR, UA3CG och UA3FE byggt en SSB-station som skall köras med signalen UA0KUA tio dagar i början av februari. Så kommer turen till UM8, UJ8, UI8 och UG6 som också skall få tillgång till SSB på 20 meter någon gång under första halvan på 1961.

TESTRUTAN

28—29 jan CQ WW DXSSB.

3—5 feb ARRL DX-contest CW första delen.

17—19 febr. ARRL DX-contest Phone första delen.

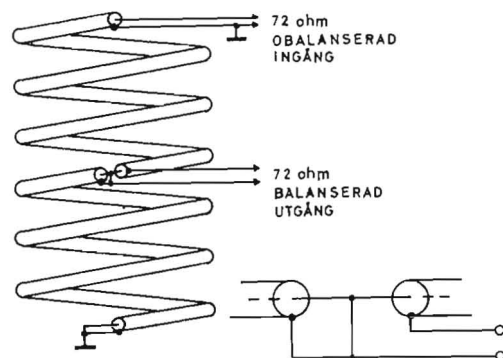
25—26 feb REF-contest 1961 CW.

3—5 mars ARRL DX-contest andra CW

17—19 mars resp. Phone-delen.

15—16 apr. REF-contest Phone. /LN

ALLBANDS BALUNTRANSFORMATOR

Översättning från en artikel i G. E. Ham news.

Av SM3BNL, Bengt Frölander, Hovsgatan 20, Härnösand.

Författaren ställdes nyligen inför tvenne problem:

1. Mata en dipol från pi-filtret i sändaren.
2. Göra något med begränsade ekonomiska resurser.

Efter diverse försök befanns att en allbands baluntransformator var bästa lösningen på problem nr 1 och nedanstående konstruktion skulle då också lösa nr 2.

Problemet att mata en balanserad feeder från en sändare med obalanserad utgång är gemensamt för de flesta amatörer sedan pi-filtret blivit allt mera vanligt i alla sändare. Av flera orsaker, bl. a. mindre övertonshalt i antennen för undvikande av TVI vill man gärna ha en balanserad antenn t. ex. dipol, beam med delad matning (T-match), trapantenn o. dyl. Antennen matas med 72 ohms bandkabel och balunen byggs in i sändaren, placeringen är inte kritisk, den kan även sättas upp en bit från sändaren och matas med coaxialkabel. Denna balun är en enkel autotransformator avstämd till ca 14 MHz tillsammans med egenkapaciteten i coaxialkabeln i den övre halvan av spolen. Q-värdet är ca 200 beroende på låga förluster i spolen. Belastad med 72 ohm bredas resonansen till 30 MHz passband. Uteffekten kopplas via coaxialkabeln i den övre spolkapaciteten till den undre. Den i sin tur är induktivt kopplad till den övre och vardera spolen matar sin sida av den balanserade antennen. Balunen tillverkas av RG 59 U eller RG 58 U coaxialkabel, 19 varv med 6 tums diameter 3 mm mellan varven. Ungefär 30 fot kabel åtgår. Stående vågförhållandet har uppmätts att vara lägre än 1.2—1 från 1.6—30 Hz. Förlusterna ca 0,5 db och obalans ca 0,5 db.

BILDBAND I FÄRG FRÅN PHILIPS

Svenska Aktiebolaget Philips har välvilligt skänkt SSA åtta stycken bildband (bildstorlek 24x36 mm) som behandlar olika avsnitt av »Elektronikens fysikaliska grundlagar».

Banden som är avsedda för undervisningsändamål behandlar följande avsnitt:

- Atomfysikens grunder. 30 bilder.
- TV-bildröret. 28 bilder.
- Katodstråleröret. 26 bilder.
- Dioden. 38 bilder.
- Trioden. 31 bilder.
- Översikt över elektronrören. 42 bilder.
- Fotoemission. 34 bilder.
- Luminiscens. 30 bilder.

Till samtliga bildband medföljde ett mycket utförligt texthäfte som, förutom text till varje bild, även innehåller en färgkopia av varje bild i bildbandet uppförstorad till format 80x120 mm.

Banden kan lånas från kansliet, tre veckor i taget, av ansvariga medlemmar.

Om någon önskar för eget bruk förvärva något eller några av dessa band kan dessa rekvideras från Norstedts skalavdelning, Lilla Nygatan 13, Stockholm, till en kostnad av kr. 35:— per styck.

SM5KG

UKV (Fortsättning från sidan 40)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Jan.						2		1	1		4	2	1	1	2	1			1	2	2		1	1							
Febr.		3	3	2	2	1	1	1			2		2	2	1	2	2	1	2	1	1	1					1		1		
Mars	2	1	1	2	1					2	2				2	3	1							1					1	3	4
April	4	1	2	2	2	1	2	1		3	2	2	1		2	2	1	1				3	3	3	1	1	1	4	3	1	4
Maj	1						3	3	4						1							1	1	1	1				2	2	
Juni					1																1		1	2		1	1	3	1		
Juli	1			1					2		1				2	4	3	1		1									2		
Aug.		1														2	4	3		2									2	3	
Sept.			1	4	3	2	1			2	2										1			1	3	1	3	2	1		
Okt.	1	1	1	3	3	4	4	2	2	1					2	1		2	1	1				4	4	3	3	3	2	2	1
Nov.	1	1	1	3	2	2	4	4				4	4	2	3	1	1				4	4	1	2	2	2	2	2	2		
Dec.	4	4	1	1		3	1			1	3				3			3	2		1	1	1	2		4	4	2	2	1	2

för otillräcklig undertryckning av den högfrekventare blandningsfrekvensen (livlig civil och militär t/c finns i området 116—140 Mc)?

Här finns rika tillfällen för våra ambitiöst arbetande UKV-amatörer att göra en insats. I de här frågorna är det bättre att veta än att tro.

Antenner

Slot-matade antenner (16 och 32 element) har med framgång använts på 144 av en del SM under senare halvåret 1960. Jag hoppas kunna ge information om denna antenntyp i spalten.

Manus till spalten

En stor del av spaltarbetet består i att på maskin renskriva biyerts- eller bläckmanus från medarbetarna. Sätteriet godtar endast maskinskrivna manus, och eftersom jag inte har några pengar till att avlöna någon skrivhjälp, får jag själv fungera som sådan. Därför en stilla nyårsbön: alla medarbetare som på något sätt har tillgång till skrivmaskin använd den och skriv bara på en sida av papperet. Tack!

Fotografier som rör livet på UKV är välkomna. Det skall helst vara blanka, kontrastrika kopior inte mindre i format än 6x6 cm. Skriv på baksidan vad de föreställer och vart de skall returneras.

REF-testen 1961

Telegrafitesten startar kl. 14 GMT den 25 feb och slutar den 26 kl. 22 GMT.

Telefonidelen avhålls den 15 apr till den 16 apr samma tider som CW-delen.

Code: RST+QSO Nr.

Poäng: 1 poäng för varje QSO med F-stationer (F2, FA, FB etc.)

Multiplikator: 1 för varje separat franskt departement eller varje land på DUF-listan — för varje band.

Poängsumman utgöres av: poängen x multiplikatorn.

Call: TEST de F8DU/78 (där 78 är Nr på departementet).

Sänd loggarna till: REF, B. P. 42—01, PARIS R. P.

/LN.

Här en sammanställning över det gångna årets norrsken och deras styrka. Det torde med all säkerhet ha varit ytterligare flera dagar med norrsken, men som man inte varit i tillfälle att höra.

Översta siffran anger: Norrskenets styrka på FM-UKV (88—100 MHz)

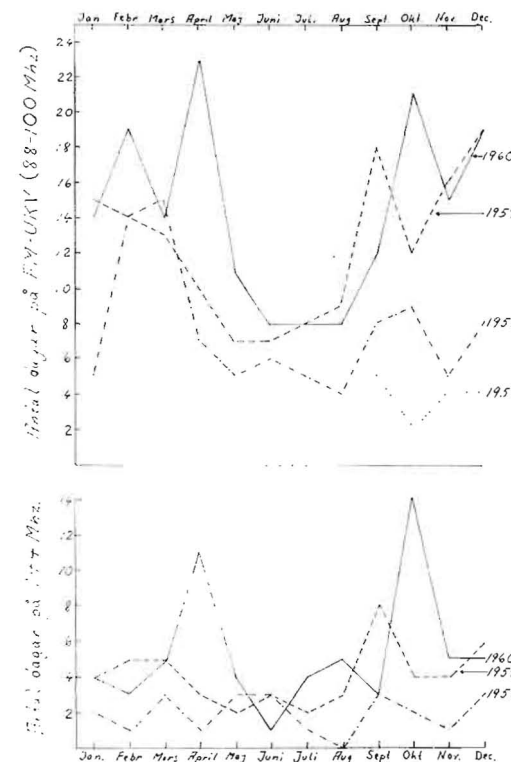
Understa siffran anger Norrskenets styrka på 144 MHz.

Styrkan enligt följande indelning: 1=svagt

2=svagt

3=starkt

4=starkt

Två kurvor och en tabell som visar de gångna årens norrskensdagar och 1960 års norrskensstyrka. Sammanställt av SM6PU.

Vi presenterar...

Under den här rubriken har vi tidigare nästan alltid provat och kritiserat — positivt och negativt — apparater och delar. I fortsättningen kommer vi att presentera med de data och andra detaljer som stått till buds från fabrikanter och försäljare. Meningen är att läsarna då och då skall få tips och idéer om vad som finns på marknaden. Hoppas det hela faller i god jord och här återfinnes den första Vi presenterar...

Rörlvölmeter i byggsats

V-7A

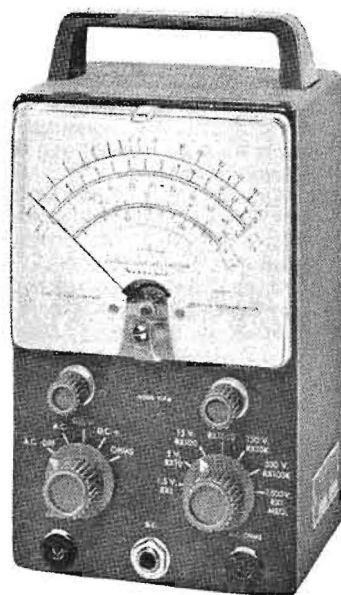
är en rörlvölmeter med tryckt ledningsdragning vilket givetvis minskar möjligheterna till felkopplingar rätt väsentligt. Efter en spänningsdelare med 1-procentiga motstånd följer en 6AL5 som halvålslikriktare och det hela avslutas med en 12AU7 i vars katoder instrumentet, kvadratisk 4½" med fullt utslag för 200 µA, ligger inkopplat. Allt som allt finns det 21 spännings- och 7 ohm-områden samt en dB-skala med noll placerad på mitten.

Data:

Likspänning: 0—1,5—5—15—50—150—500—1500.
Ingångsmotstånd: 11 MΩ (1100 MΩ med högspänningsproben)
Noggrannhet: ± 3 % av fullt utslag.
Växelspänning: 0—1,5—5—15—50—150—500—1500 eff.-värde.
0—4—14—40—140—400—1400—4000 topp-topp.
Noggrannhet: ± 5 % av fullt utslag.
Ohm: x1, x10, x100, x1000, x10K, x100K, x1M.
Rör: 1—12AU7, 1—6AL5.
Nät: 220 V, 50 Hz, 10 W + 1,5 V stavcell.
Dimensioner: 18,5x12x10,5 cm.
Pris: 240:— byggsats.

AV-3

kallas Heatkits lågfrekvensrörlvölmeter. Den har katodföljaringång och kaskodkopplad förstärkare med ett 12AT7. Den här modellen har inte försetts med tryckt ledningsdragning men levereras, i likhet med V-7A, med utförliga beskrivningar och skisser. Motstånden i spänningsdelaren är 1-procentiga. Känsligaste området ger fullt utslag för 10 millivolt.

Detta är en bild av rörlvölmeter med typnumret V-7A, men de övriga typerna är byggda i samma lådsort och har samma design. Som tillbehör finns det bland annat: hf-probe som passar till alla rörlvölmeter med 11 Mohms-ingång och möjliggör hf-mätningar upp till 250 MHz, högspänningsprobe för max 30000 volt samt toppspänningskännande probe med ett frekvensområde på 5 kHz — 5 MHz.

Data:

Frekvensområde: 10 Hz — 200 kHz ± 1 dB.
Mätområden: 0,01 — 0,03 — 0,1 — 0,3 — 1 — 3 — 10
30 — 100 — 300 V;
— 52 — + 52 dB i tio mätområden.
Innimpedans: 1 Mohm vid 1 kHz.
Noggrannhet: ± 5 %.
Rör: 2 — 12AT7, 1—6C4.
Nät: 220 V, 50 Hz, 10 W.
Dimensioner: 19x12x10,5 cm.
Pris: 285:— byggsats.

AW-1

är avsedd för effektmätningar vid frekvenser mellan 10 Hz och 250 kHz. Allt efter behov kan låginduktiva belastningsmotstånd, avpassade till standardimpedanser, inkopplas, och apparaten mäter effekt i fem områden 0—5 mW, 0—50 mW, 0—500 mW, 0—5 W och 0—50 W. Instrumentet (4½", 200 µA) graderat dels i effekt, dels i dB. Även dB-gradering är uppdelad i fem områden och täcker —10 till + 30 dB. En diodbrygga och ett 12AU7 ingår.

Data:

Frekvensområde: 10 Hz—250 kHz ± 1 dB.
0,005 — 0,05 — 0,5 — 5 — 50 W;
— 15 — + 48 dB.
Belastningsmotstånd: 4, 8, 16, 600 ohm.
Noggrannhet: ± 5 %.
Rör: 1—12AU7, selenlikriktare.
Nät: 220 V, 50 Hz, 6 W.
Dimensioner: 19x12x10,5 cm.
Pris: 285:— byggsats.

Rätt skall vara rätt...

Talblomman som vi berättade om på sidan 20 i förra numret antecknades antagligen inte alldeles riktigt. En vaken stenograf har nedtecknat nedanstående och det gör ju det hela bara roligare.

Jaaahhhh, Det är det som är KONSTEN, att tala om: HUR konsten ATT TALA OM EN SAK, (utan att tala om SAKEN) ÄR en KONST.

Så var det alltså med den SAKEN. Vem som sa' det? Henry, —WK förstås — värtalig som alltid.

CRD

IMPULSEN I VAR TID

heter en dokumentärfilm om elektroniken som Siemens spelat in och som fått ett mycket gott mottagande bland annat vid X Internationella Filmfestspelen i Berlin.

Regissör Otto Martini har tillsammans med ett team filmfolk rest världen runt på jakt efter intressanta bilder om elektronik. Resultatet, en timplång färgfilm i Agfacolor, kommer under året att visas i Sverige med premiär i februari på Skandia i Stockholm.

CRD

HAM-annonser

Denna annonsspalst är öppen för radioamatörer, som i denna sin egenskap riktar sig till andra radioamatörer. Annonsspris 1 kr per grupp om 42 bokstäver, siffror eller tecken, dock lägst 3 kr. Icke SSA-medlemmar dubbel taxa. Text och likvid insändas var för sig till kansliet före den 5 i månaden före införandet. Annonssörens anropssignal skall utsättas i annonsen. Enbart postbox godtas således ej som adress. För kommersiell annons gäller QTC ordinarie annonspriser (se omslagets andra sida). I tväksamma fall förbehåller sig red. rätt att avgöra, om annons skall anses som kommersiell.

Köpes

● 15 W. Se b. Specificera tillbehör. Lennart Larsson, Vulcanusgatan 8, Sthlm Va. Tfn 010/31 19 88.

● Collins 75 A-4 kontant. Gunnar Olsson, Mlntensg. 5 A, Göteborg Ö.

● Beg. RX alla band köpes kontant 300—400 kr. SM4CDO, Lennart Westling, Tallbacksv. 8 D, Falun. Tfn 023/146 38 efter kl. 19.00.

Säljes

● 1 st. Elfa conv. 2 m (E88CC+35 mc xtal). 1 st. Elfa tx 2 m Inbyggd mod. för FM o. AM inkl. xtals. Allt trimmat och snyggt uppkopplat kr. 200:— (tillsammans). 1 st BC 628 tx med alla rör kr 50:—. 1 st kapslad mod.trafo. 2x807, AB2 kr 50:—. 1 st BC-454 rx 3—6 mc m. högt. 1 vy gott trim. kr. 75:—. 1 st FL-8 filter kr 25:—. 1 st lkr. med stab. sp. för Elfa conv.+tx kr 50:—. 1 st 2 m antenn 5 el. al. utf. kr. 25:—. 1 st dito 12 el. enl. VHF-handb. kr 35:—. Allt garanterat i utmärkt skick. SM6BER, Hardy Lindberg, Box 736, Dals-Långed.

● LME skrivapp. ufb finish, ev. byte mot prisma kik. 7x50. PM7D 2 wattare, med anord. för nätdrift, reservrör 125:—. SM7QC, Alvesta.

● Collins 75A-4. Pris 3.950:—. SM5RM, Olof Fridman, Blanchegat. 18, Sthlm. Tfn 60 01 18, kont. 23 13 00.

● Materialsats för QUBICAL QUAD enl. W6SAI med hårdpl. glasfiberkl. bambu. RME Speech Clipper, B & W balun coils, Nät-, driv-, modtrafos m. m. Lista på beg. SM5UF, H Engström, Askrikevägen 26, Lidingö 1. Tfn 65 32 80.

● DX-40 säljes för endast 475:—. SM7AAQ Y, Karlsson, Pl. 816, Borgholm.

● VFO 4/102 Gelo so med inbyggt nätaggregat inkl. rör 60:— PA med 807 och nätaggregat. SM5CNC, Hans Malmgren, tfn 010/48 92 24 efter kl. 17.

● TX 80—10 m bandswitch m. Gelo so VFO, PA 807, fm.-mod. Kompl. i sn. låda m. instr. utan lkr. Även lämpl. s. exc. SM4CG, Box 69, Hjortkvarn.

● 1 st ELFA CONV. MF 4—6 MC. 1 st. Nyckel. SM5AEZ Ove Fridlund, Järnav. 18, Älvsjö 2. Tfn 86 42 75 eft. 1900.

● Rx, BC348-Q med konverter RF-24. Pris 500:—. SM6UP, Strömg. 2, Trollhättan. Tfn 119 22.

ANTENNROTOR

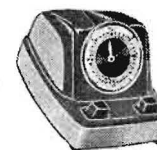

Fabr. Miti-Mite. Antennrotor utförd i korrosionsäker lättmetall. Totalt fuksäker. Underhållsfri motor. Antennkoppling av nylon för dämpning av påfrestningar vid vindstötter och isbildning. Passande master 1"—1½". Motorn drives med 24 V AC. Extra stödlager.

Kontrollenheten med kompassskala graderad från 0—360°. Noggrannhet 5°. Rotation både med- och motsols. Lev. kmpl. med 25 m. 6-led. kabel, färdigkopplad.

Endast i 110—120 V utförande.

Enastående prissänkning från 265:— till 135:—. Transformator 220 V prim—110 V sek. 65 VA 48:— 20 %.

Flemingatan 51 · Tel. 54 16 35
Stockholm K

TELEGRAFERINGSLEKTIONER I RADIO

FRAN ARMENS SIGNALSKOLA

Program för tiden 9/1 1961 — t. v.

För utsändningar under ovan angiven tid gäller nedanstående plan:

Stationssignal: SHQ.

Frekvenser: Våglängder: Vågtyper:

4015 kHz	74,7 m	A 1
7375 kHz	40,7 m	A 2
7795 kHz	38,5 m	A 2

Tid	Måndagar—Fredagar		
	4015 kHz	7375 kHz	7795 kHz
0730—0800	30-takt	60-takt ¹⁾	100-takt
0800—0830	30-takt	60-takt	100-takt
0830—0900	40-takt	80-takt ²⁾	115-takt
0900—0930	40-takt	80-takt	115-takt
0930—1000	40-takt	80-takt ²⁾	115-takt
1000—1030	40-takt	80-takt	115-takt
1030—1100	30-takt	60-takt ¹⁾	100-takt
1100—1130	30-takt	60-takt	100-takt

Tid	Måndagar, Tisdagar, Torsdagar, Fredagar		
	4015 kHz	7375 kHz	7795 kHz
1900—1930	60-takt ¹⁾	50-takt	40-takt
1930—2000	60-takt	50-takt	40-takt
2000—2030	80-takt ²⁾	30-takt	60-takt ³⁾
2030—2100	80-takt ⁴⁾	30-takt	60-takt ¹⁾
2100—2130	100-takt	80-takt ⁴⁾	60-takt ⁴⁾
2130—2200	100-takt	60-takt ¹⁾	80-takt ⁴⁾

- 1) Klartext enligt a.
 2) Klartext enligt b.
 3) Alla morsetecken som förekomma vid internationell trafik.
 4) Militära meddelanden.

TEXTER PÅ KLART SPRÅK.

- a) Text ur tidskriften »Befäl» enligt följande förteckning:

jan	nr 10 1960	aug.	nr 4
febr.	nr 10 1960	sept.	nr 4
mars	nr 1 1961	okt.	nr 5
april	nr 2	nov.	nr 6
maj	nr 2	dec.	nr 7
juni	nr 3		

»Befäl» erhålles från Centralförbundet för Befälsutbildning, Box 5034, Stockholm 5, genom att på postgironummer 1079 insätta belopp enligt nedan. Helårsprenumeration kr. 8:—, lösnummer kr. 1:50.

- b) Text ur föregående månads nummer av tidskriften »Det Bästa». Den erhålles i alla tidningsaffärer. Pris 1:60 per nummer.

I början av vissa sändningspass som omfattar klartext, meddelas textens art, samt varur den hämtats (tidskriftsnr, sida eller dylikt).

Ovanstående texter kunna användas

- dels för att jämföra mottagen och nedskrivna text med den sända texten,

- dels för att avlyssna högre takt än vad mottagaren förmår nedskriva, samt

- dels för utbildning i sändning. Slå upp angiven text och sänd i takt med de avlyssnade morsetecknen. Försök hålla samma rytm och gör samma längd på teckendelar och mellanrum som transmittern på SHQ. När detta sker utan spänning och utan att trötta, är sändningen korrekt.

OBS! Lyssnarrapport verifieras med SHQ:s QSL-kort.

Uppehåll i utsändningarna kommer att annonseras under utsändningarna.

Tillägg till program för tiden 9/1 1961 — t. v.

Stationssignal: SHQ

Text: Femställda siffer- och bokstavsgupper.

Vågtyper:

Måndag = A 2. Tisdag = A 1.
 Fredag Torsdag

Vecka enl

almanackan: Frekvenser: Våglängder:
 Udda 1895 kHz 158,3 m
 Jämn 4465 kHz 67,2 m

Tid	Måndag, Fredag	Tid	Tisdag, Torsdag
1925—1930	anrop	1925—1930	anrop
1930—1940	100-takt	1930—1940	45-takt
1940—1950	100-takt	1940—1950	45-takt
1950—2000	90-takt	1950—2000	60-takt
2000—2010	90-takt	2000—2010	60-takt
2010—2020	80-takt	2010—2020	70-takt
2020—2030	80-takt	2020—2030	70-takt
2030—2040	70-takt	2030—2040	80-takt
2040—2050	70-takt	2040—2050	80-takt
2050—2100	60-takt	2050—2100	90-takt
2100—2110	60-takt	2100—2110	90-takt
2110—2120	45-takt	2110—2120	100-takt
2120—2130	45-takt	2120—2130	100-takt

SWL

SWL-Red.: Sven Elfving
 Solgärdsgatan 15,
 Örnsköldsvik

SPALTEN

Nu har vintermörkret satt in sin stöt och DX-aren gläds åt alla DX som går att knipa på de lägre frekvenserna. 40- och 80-metersbanden har varit utsökta på sistone och även »Broadcast Banden» har gett en hel del. En station som heter Radio Santa Fé, Bogota, Colombia, kan höras på 4963.5 kc/s 60.45 meter mest var morgon mellan 05—0930 med ka-

lasfina Sydamerikanska låtar och hetare tongångar. Enda Sydameris som går riktigt bra på 60-metersbandet nu!

Nedåt i frekvens och vi hamnar på 75-metersbandet. Här kan höras fina stationer vid midnatt! En Inndones på 3905 kc startar 2325 och har oftast 9+20 db signaler och de andra Indoneserna på 3935 och 3960 är inte mkt sämre. Underbar musik och exotiska danser på programmen. En annan raring på 75mb är Radio Barlavento, Cap Verde (CR4) som höras på 3950A kc/s mellan 23-01 med mycken jazz och minst 20db! Radio Hong Kong kan höras starta på 3940 prick 0000 SNT med tidsignal och chinese ecordianmusik! Så när dessa BC-stationer brakar in vid denna tidpunkt börjar

SSB-sändare HX-500

HX-500 erbjuder det allra bästa inom SSB, DSB, CW, FM och FSK för RTTY. Den ger 100 W utgångseffekt (PEP) på 3.5, 7, 14, 21 och 28—30 MC-banden, och en separat skala för varje band ger en avläsningsnoggrannhet bättre än 200 p/s. Kr. 4.245:— BEGÅR SPECIALBROSCHYR!

E. F. Johnsons sändare »Viking Courier» 240—352—2. Effektsteg med två 811A och högspänningslikriktare med två 866A. Ger 500W CW input eller 200W som linjärt klass B-steg vid AM. Som drivsteg kan användas »Adventurer», »Navigator» eller »Ranger». (Begär specialbroschyr över hela Viking-serien!) Med drivsteg för SSB ger Courier 500W PEP input. Avstämbar från 80 till 10 meter. Färdigkopplad och provad, inklusive rör. OBS! Sänkt pris 1.785:—

HALLICRAFTERS SX-111

Hallcrafters nya amatörmottagare med separat skala för varje amatörband. Begär specialbroschyr! Kr. 1.795:—

Goda betalningsvillkor på såväl sändare som mottagare.

OBS! HY-GAIN ANTENNA PRODUCTS OBS!

Några olika typer av de välkända amerikanska »HY-GAIN»-antennerna kan levereras från lager.

DOW-KEY TR-SWITCHER

DKC-TRM-1 Elektronisk antennomkopplare med standard UHF-kontakter 6V glödspänning 125—150 V B+. 1 kW, 1.5—30 MC. Utvändig power supply nödvändigt. 95:—

DKC-TR-2A Samma som ovan men för 144—148 MC. 95:—

DKC-TRP Elektronisk antennomkopplare liknande DKC-TRM-1 men med inbyggd likriktare för 115 V AC, inkl. kablage. 219:—

DKC-RFB Bredbands förförstärkare (RF-booster) för 1.5—30 MC, 125—175 V B+ och 6V glödspänning, som lämpligen kan tagas från mottagaren. Ökar mottagarens känslighet med 1—5 S-enheter. 82:—

ASTATIC KRISTALLMIKROFON 200S

Med strömbrytare och stativ. 30—10.000 p/s. 95:—
 2Q4 BARKER & WILLIAMSON'S »Audio Phase Shift Networks». 90 graders fasvänderfilter. Ger minimum 40 dB undertryckning av icke önskat sidband. För 300—3.000 p/s. 34:—

Rekvirera vår nya innehållsrika SURPLUS-förteckning och RÖR-realiseringslista! Sändes mot 1:50 i frimärken.

73 de

SM5ZK

Torkel Knutssonsgatan 29, STOCKHOLM Sö. Tfn 43 86 84

HAMMARLUND

VKG-10 COLLINS VFO KER. VRIDKONDENSATOR 3×300 pF varav en sektion med dubbelt plattavstånd och godstjocklek. Snäckväxel med läs och utväxling 50:1 samt elegant, graderad skala. 37:50

SO-38 S-METER graderad från S1 till S9 plus 30 dB. Hölje i svart bakelit med frontmått: 40×40 mm. 24:50

H-25 S-METER (Hjärtformad). Graderad från S1 till S9 plus 40 dB. Elegant front i klar plast med måtten 74×65 mm och panelhöl 57 mm. 26:—

BC-603 AM-FM-mottagare för 20—28 MC. (OBS. frekvensområdet med 10 rör. 198:—
 Känslighet: 1 mikrovolt!)

BC-604 SÄNDARE motsvarande ovanstående. Med 8 rör. Effekt c:a 30W. 98:—

OBS! Båda ovanstående äro fabriksnya i originalkartonger och äro lämpliga även för mobil bruk.

ATER I LAGER!

RF-24 Converter 20—30 MC 24:50

RF-25 Converter 35—50 MC 24:50

RF-26 Converter 50—65 MC 44:50

man stilla undra om inte det vore möjligt med Far East DX på 3.5 mc/bandet då också? Varför inga »japaner» på 80 met? Visserligen har det hänt att t. ex. W6 gått in på 80 ssb vid 01-draget men det är sällsynt!

På tal om 80-metersbandet, särskilt på SSB, så har det varit julafton i dubbel bemärkelse! Lyssna mellan 3795 och 3820 kc på morgnarna och du hör idel rara DX. W1BU, W1FOS m. fl. har oftast 59 signaler här i Europa mellan 05—0930 och de har väl kört allt som går att köra vid det här laget! W1BU har sked med ZC4AK/4X4DK för sitt WAC på 80 ssb nu, men än så länge tji QSO! Men det finns annat också, ZL1AIX på 4M har varit med och lekt ibland och en gång gick ett Three-Way QSO mellan W1BU och G2HX samt ZL1AIX av stapeln! XV5ASP, YN1 (Nicaragua), KP4, VO1 finns det gott om på 80 ssb! För att inte tala om alla européer, OK1, HB9, F7 etc.! Tydligt att 80 met blivit populärt på sista tiden! 160-metersbandet, »top-band» har också varit öppet, och massor med transatlantisk QSO:s har avverkat, G3PU och c/o har kört massor av W/K's på morgnarna, och jänkarna har varit 569 (W2IU 579) för det mesta ända till fade out vid 09 (!)-tiden...

Många har väl slutat att bli »ilsken» på allt BC QRM som förekommer på amatör-

banden... 40 meter är värst utsatt för närvarande. Radio Pakistan, som ligger på 7.010 kc, callet APK, hörs nu med 30—40 db mest varje kväll och stör en hel del. De har engelska sändningar mellan 19—21, men oftast brukar bärvägen få stå på ända fram till 2130-tiden! Radio Cairo på 7055 är en annan som kan reta amatörerna på sig, hörs från morgon till kväll, lika skrällig och störande.

Radio Peking har två sändare på 7060/7080 som på kvällarna förstör nöjet att lyssna på 40 met fone. Många har väl också hört MONTE CARLO som ligger på 7163A kc/s med franska varietéprogram.

På 7160, visserligen utanför bandet, men ändå intressant, ligger Voice of America's sändare på OKINAWA (KR6). Konditionerna får vara hur dåliga som helst så går Okinawa med 25 db över S9 från 12-tiden och framåt!

På 80 meter finns BC QRM från RADIO TEHERAN på 3817 kc, annars är det rätt så fritt från BC-stationer, men det finns desto fler kommersiella och militär stationer på CW som gör det nästan outhärdligt att lyssna och köra. Borde det inte vara på tiden att »man» kom överens och förbjöd icke ham-stationer att ligga på amatörbanden?

Das war alles, es god luck, DX and 73. ■

ORDET FRITT

I QTC nr 12/1960 står på sid. 302 rubriken »QSL-EGYPTEN». Uppräknade härunder står en del hams, som alltså är att betrakta som »syndare», eftersom vännen Ibrahim i Cairo inte erhållit QSL-kort från dem. Jag har varit i kontakt med SM7AHT, som jämte mig har fått den tveklösa åsikt att i detta sammanhang skylta i QTC:s spalter. Denna protest kommer sålunda från oss båda. Från bägge håll gäller att vi sänder 100 % QSL för första QSO och därefter genast och gärna om så speciellt önskas. Till SU11M har alltså avgitt QSL!

Jag har hatt QSO med SU11M sammanlagt fyra gånger. Den 4/10 1958 är den tredje gången vi hade QSO. Det finns inga möjligheter att vräka ut QSL-kort varje gång man har kontakt.

Om man studerar datum för QSO för de övriga »syndarna», finner man att fem av dessa kontakter ägt rum 4—7 månader tidigare. Så fort kan man sällan erhålla QSL-kort enligt min erfarenhet. Jag väntar ej verifikation förrän c:a ett år efter förbindelsen.

Både SM7ART och jag ber att få protestera mot en sådan godtyckligt intagen notis. Om QSL-syndare skall offentliggöras skall det ske konsekvent och när orsak finnes.

73 de
SM7CAB

I sista minuten...

har vi hört att SM6VY åkt till Kongo. Han kommer liksom —KV att köra med /9Q5.

CONTENTS OF QTC 2

- TVI — what it is and how to get rid of it. Part two. In this part you can read about filters. (SM5BNJ).
- Baluntransformers for 72 ohms unbalanced to balanced. From a article in G. E. Ham news. (SM3BNL).
- We introduce vacuum tube voltmeterkits from Heathkit.

Testresultat

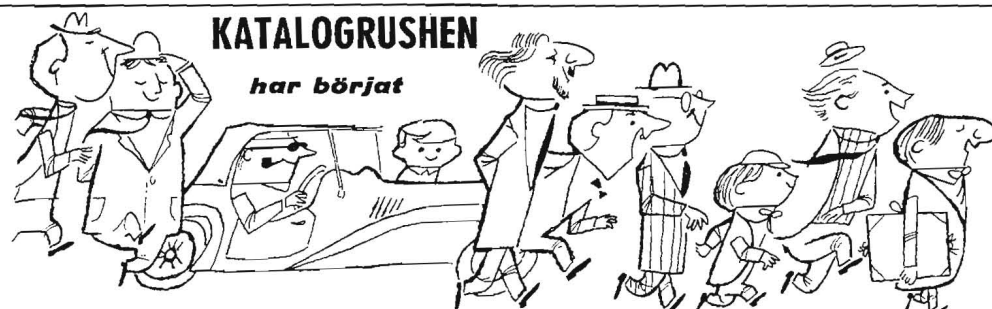
REF-testen 1960 gav för Sveriges del följande resultat:

CW-delen:

SM3VE 84, SM3BEI 18.

Telefonidelen:

SM5BPJ 138, SM5MN 74, SM6BDS 69, SM3VE 24. /LN

ELFA-katalogen som samtidigt är en uppslagsbok för amatören med massor av tabeller och tekniska uppgifter.

KATALOGEN med rätt innehåll för amatörer och experimenterande tekniker.

ÖVER 8000 KOMPONENTER — ÖVER 8000 KOMPONENTER — ÖVER 8000 KOMPONENTER

Portabla bandspelare	Thorens proff. skivsp.	Dekalkomanier för ska-	Metallfilmsmotstånd
Sändare-mottagare	Buggar+vanliga sända-	lor och engelsk text	Rulag miniatyrackumu-
(transceivers) för citi-	renycklar	Radoräknestickor	lador
zens-band, som även	Mikrofoner	Cannonkontakter	Transistorer för HF
kan användas för 10	Stereohörlurar	Koaxialkontakter	Tunneldioder för UHF
meter. Lev. för 6—12	Automatsäkringar	Chassier i metall och	Mottagare — alla fabri-
eller 117 volt.	Reläer	bakelit	kat
Hi-Fi-högtalare	Omkopplare	Spolstommar med	VFX för 144 MHz

Sändes mot 2:50 i frimärken el. 2:90 postförskott.

73 de

SM5AOL SM5AY SM5AKI SM5CBI
SM5BDQ SM5MT

ELFA Radio & Television AB

POSTGIRO 25 12 15
Holländarg. 9 A, STHLM 3. Box 3075 - Tel. 240 280

SURPLUS MATERIAL

BC-924 FM-sändare. Frekvens 27—40 Mc., 35 W telefoni med inbyggd modulator kompl. med omformare för 12 v.	79:—	Strupmikrofon, magnetisk. lämplig för ovanstående förstärkare	2:50
Mikrofon typ T-17, avsedd för ovanstående sändare	7:65	Antennavstämningsskalan, ökar i hög grad selektiviteten hos varje mottagare, med fininställningskala, helt kapslad	4:50
Mottagare 150—1500 Ke., motordriven omkopplare, 11 rör med omformare för 24 v	76:—	Handmikrotelefon typ LME, med tangent	8:—
MF-förstärkare, 9 steg, 1:sta MF. 4 steg 25 Mc, osc. 19 Mc samt 2:dra MF. 6 Mc. Erforderliga spänningar 12 v. glöd samt 250 v anodspänning	24:—	Knoppteleson, kristall, fabriksny	3:90
Bilindladdningsindikator med 2 st. katodsträlrör 5FP7 samt reläer för omkoppl. mellan rören och 2 rör 6H6	24:50	Strupmikrofon, engelsk tillverkn., dubbel, fabriksny	2:50
Förstärkare, batteridriven, 6 rör. Erforderliga spänningar: 1,5 v glödspänning samt 90—180 v anodspänning. Ingång för dynamisk mikrofon utgång 4—6 ohm. Startrelä för glöd- och anodström. I kåpan finnes plats för batterier	19:50	Hörtelefonsnören, gummi, 180 cm	2:90
Mikrofon, dynamisk lämplig för ovanstående förstärkare	22:—	Hörtelefonsnören, glansgarn, 180 cm	1:25
Marinhögtalare, avsedd för utomhusbruk, lämplig för ovanstående förstärkare	15:—	Högtalaranläggning, bestående av 6 rörs förstärkare, strupmikrofon, dynamisk mikrofon, marinhögtalare, fästordning för högtalaren på biltak samt erforderliga kablar, reservrör, transportlåda och kopplingsschema	49:—
SPECIALRÖR:		Relä, vridande, tre växlingar samt en brytning, 12 v	4:50
705	12:—	Vridande relä, 5 brytningar, 12 v	3:90
721 A	4:—	Vridande relä, 3 slutningar, 2 brytningar, 12 v	4:30
715 A	35:—	Kraftrelä, 3 slutningar, 12 v	2:90
388A	19:—	Summer, 6 volt ac.	0:90
Katodsträlrör			
3BP1	18:—		
PE08/40	4:—		
446A	8:—		
815	10:—		
813	25:—		
100 TH. Elmac	28:—		

DELTRON

Valhallavägen 67 - Stockholm Ö
Telefon 34 57 05 - Postgiro 60 12 42